

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 27 października 2023 r.

Sprawa: BF-VIII.431.17.2023.AByl
Sprawę prowadzi: Anna Bylina
Telefon: 95 7851 682
e-mail: anna.bylina@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Danuta Madej
Burmistrz Miasta Żary

Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej

w Urzędzie Miejskim w Żarach (ul. Pl. Rynek 1-5, 68-200 Żary)¹

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Zakres kontroli: Prawidłowość wydatkowania środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.)
2. Okres objęty kontrolą: 2022-2023 r.
3. Termin kontroli: czynności kontrolne prowadzone były w dniach od 25 września 2023 r. do 25 października 2023 r., poza siedzibą jednostki kontrolowanej - kontrola zdalna².
4. Tryb kontroli: uproszczona.
5. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.: Anna Bylina – przewodnicząca zespołu kontrolnego, Ewa Dłużniewska – członek zespołu kontrolnego.
6. W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Jednostki Kontrolowanej była:
- Pani Danuta Madej - Burmistrz Miasta Żary.

II. OCENA OGÓLNA

Działania Urzędu Miejskiego w zakresie prawidłowości wydatkowania środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oceniono:

1. Prawidłowość ewidencjonowania i sprawozdawczość środków z Funduszu Pomocy - ocena pozytywna z uchybieniem.

¹ art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190) oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224),

² art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

2. Zgodność wydatkowania środków z prawem powszechnie obowiązującym, przepisami wewnętrznymi oraz innymi rozstrzygnięciami w danej sprawie – ocena pozytywna.
3. Weryfikacja danych nr PESEL ujętych w systemie teleinformatycznym z dokumentacją źródłową – ocena pozytywna.

III. OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO

1. PRAWIDŁOWOŚĆ EWIDENCJONOWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ ŚRODKÓW Z FUNDUSZU POMOCY.

1.1 Ujęcie środków w planie finansowym UM i jego zmiany oraz sprawozdawczość w zakresie wydatkowania środków z Funduszu Pomocy.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³, zadania gminy związane z realizacją zadania mającego na celu wypłatę świadczenia pieniężnego z Funduszu Pomocy⁴ przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Środki z budżetu państwa były przekazywane na konto Urzędu Miejskiego w Żarach⁵ w transzach, każdorazowo po przedłożeniu do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego⁶ zbiorczych wniosków, w których wskazywano numery wniosków, liczbę osób i dni, stawkę za dzień oraz kwotę należną do wypłaty.

Na realizację przedmiotowego zadania UM otrzymał za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego środki w wysokości:

- w 2022 r. – 2 305 520,00 zł,
- w 2023 r. – 1 45 032,00 zł⁷.

W toku kontroli ustalono, że środki zostały wprowadzane do budżetu Miasta Zarządzeniami Burmistrza Miasta Żary oraz Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach w prawidłowych wysokościach w dziale 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*, rozdziale 85395 – *Pozostała działalność*, par. 0970 – *wpływy z różnych dochodów/2100 – środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy*⁸.

Szczegółowy wykaz zmian znajduje się w aktach kontroli.

Ostatecznie plan finansowy na 2022 r. po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 2 305 520,00 zł. Na dzień 31.12.2022 r. wykorzystano 100% środków z FP. Plan finansowy na dzień 15.10.2023 r. wyniósł 1 45 032,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 1 44 388,21 zł⁹.

Jednostka kontrolowana została zobligowana do przekazywania do LUW szczegółowych danych dotyczących wypłaconych świadczeń za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w terminie do 01 dnia każdego miesiąca (wg stanu na

³ Zwana dalej ustawą.

⁴ Zwanego dalej FP lub Funduszem.

⁵ Zwanym dalej UM.

⁶ Zwanym dalej LUW.

⁷ Stan na dzień 15.10.2023 r.

⁸ Stosownie do zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 15.07.2022 r. zmieniającego rozporządzenie ws. szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...) (Dz. U. z 2022 r., poz. 1571).

⁹ Zgodnie z informacją pracownika UM, przekazaną e-mailem w dn. 16.10.2023 r. niewydatkowana na dzień 15.10.2023 r. kwota w wysokości 643,79 zł stanowi koszty obsługi, tj. wynagrodzenie dla pracownika merytorycznego, które zostanie wypłacone w grudniu 2023 r.

koniec ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego) oraz do 16 dnia każdego miesiąca (według stanu na koniec dnia 15 każdego miesiąca)¹⁰. Sprawozdanie za okres do dnia 15 października 2023 r. zostało terminowo przekazane do LUW. Według danych do dnia 15 października 2023 r. do UM wpłynęło 607 wniosków o przyznanie świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i żywienia obywatelom Ukrainy. 517 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, w wyniku czego pomocą objęto 782 obywateli Ukrainy¹¹. Zgodnie z przedmiotowym sprawozdaniem UM otrzymał łącznie z tytułu świadczenia wypłaconego wnioskodawcom oraz kosztów obsługi zadania kwotę: 2 450 552,00 zł, co pozostaje w zgodzie z ewidencją księgową na koncie 901 za 2022 r. i 2023 r.

1.2 Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków pochodzących z FP.

Stosownie do wymogów art. 14 ust. 14 ustawy, środki z FP gromadzone były na wydzielonym dla zadania rachunku bankowym nr: 72 1020 4027 0000 1702 1732 9490. Zgodnie z art. 14 ust. 15 ustawy dla przedmiotowego rachunku został opracowany plan finansowy. Dodatkowo, zgodnie z art. 14 ust. 19 ustawy UM przedłożył organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o wykonaniu planu finansowego rachunku¹².

Środki z FP zostały ujęte w wyodrębnionej dla zadania ewidencji księgowej, tj.:

- konto 130-01-26-852-85295-0970/901-01-853-85395-2100-00 – dotyczące dochodów budżetowych,
- konto 130-(...)-853-85395-(...) – dotyczące wydatków poniesionych na realizację zadania.

2. ZGODNOŚĆ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW Z PRAWEM POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCYM, PRZEPISAMI WEWNĘTRZNYMI ORAZ INNYMI ROZSTRZYGNIĘCIAMI W DANEJ SPRAWIE.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy, zadanie związane z przyznawaniem oraz wypłatą świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i żywienia obywatelom Ukrainy jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym ze środków zapewnionych przez wojewodę. Zadanie realizowane było w UM przez upoważnionych przez Burmistrza Miasta pracowników Wydziału Spraw Społecznych¹³.

Zgodność wydatkowania środków związanych z realizacją zadania wynikającego z art. 13 ustawy, sprawdzono na próbie, do której włączono 50 zatwierdzonych i rozliczonych wniosków. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- wnioski rozpatrywane były na bieżąco, tj. w terminie nieprzekraczającym miesiąca od

¹⁰ Pismo z 01.07.2022 r. znak: BF-I.3145.54.2022.

¹¹ Sprawozdanie przekazane przez UM Żary do LUW według stanu na koniec dnia 13 października 2023 r. (piątek).

¹² Zarządzenie nr WA.0050.72.2023 Burmistrza Żar z dn. 29.03.2023 r. ws. przedłożenia RIO w Zielonej Górze *Sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 r.* (zestawienie dot. wykonania budżetu Gminy Żary o statusie miejskim w zakresie dochodów i wydatków pochodzących z Funduszu Pomocowego za 2022 r., str. 54-55 przedmiotowego sprawozdania).

¹³ Upoważnienia Burmistrza Miasta z dn. 28 marca 2022 r. do przyznawania świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i żywienia obywatelom Ukrainy a także do weryfikacji warunków zakwaterowania i żywienia zarejestrowane w Rejestrze Upoważnień i Pełnomocnictw UM w dn. 29.03.2022 r. pod numerem 2012022 dla naczelnika, zastępcy naczelnika i inspektora w Wydziale Spraw Społecznych UM.

dnia złożenia wniosku do UM¹⁴,

- skontrolowane wnioski zostały złożone do UM na aktualnych wzorach¹⁵, za wyjątkiem 2 wniosków¹⁶. Pani ██████████ Inspektor w Wydziale Spraw Społecznych UM wyjaśniła, że: „(...) Natłok spraw sprawił, że osoba przyjmująca nie zauważyła tego w chwili ich przyjęcia. Nie zostało to także skorygowane przed rozstrzygnięciem sprawy. Zaznaczam jednak, że wnioski zostały rozpatrzone na podstawie obowiązujących przepisów”. Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienie i jednocześnie zaleca Jednostce kontrolowanej przestrzeganie obowiązujących w omawianym zakresie przepisów, tj. przyjmowanie wniosków na obowiązujących wzorach określonych w Rozporządzeniu MSWiA, umożliwiającym rzetelną weryfikację zawartych w nich informacji,

- wszystkie wymagane pola w złożonych do UM wnioskach zostały przez wnioskujących wypełnione bądź poprawione przez dokonujących weryfikacji wniosków pracowników UM lub wnioskujących,

- świadczenia pieniężne na zakwaterowanie i wyżywienie (...) zostały przez UM prawidłowo przyznane na okres nie dłuższy niż 60/120 dni i wypłacone z dołu¹⁷,

- w przypadku 5 wniosków UM, zgodnie z par. 4 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (...), dokonał przedłużenia okresu wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni;

Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań UM w omawianym zakresie, weryfikacja numerów PESEL oraz orzeczeń o niepełnosprawności¹⁸ potwierdziła prawo obywateli Ukrainy do przedłużenia okresu wypłaty świadczenia,

- dane wykazane w zbiorczych wnioskach UM¹⁹ w zakresie: liczby osób, liczby dni zakwaterowania i kwoty świadczenia są spójne z danymi wykazanymi w poszczególnych wnioskach i załącznikach do wniosków, nie stwierdzono błędów w wyliczeniu należnych kwot świadczenia pieniężnego z FP,

¹⁴ Zgodnie z par. 3 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 04.05.2022 r. ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1020 ze zm., Dz. U. 2023 r. poz. 1381).

¹⁵ Tj. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 31.10.2022 r. zmieniającego rozporządzenie ws. wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (...) (Dz. U. z 2022 r. poz. 2226) oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 28.04.2023 r. zmieniającego rozporządzenie ws. wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (...) (Dz. U. z 2023 r. poz. 838).

¹⁶ Wnioski nr: WSS.8240.200.522/2022, WSS.8240.200.523/2022 zostały złożone do UM na wzorze obowiązującym na podstawie Rozporządzenia z dn. 16.03.2022 (Dz.U. 2022 poz. 608) a powinny zostać złożone na wzorze według Rozporządzenia z dn. 31.10.2022 (Dz. U. 2022 poz. 2226). Załączniki do wniosków, tj. karty osób przyjętych do zakwaterowania zostały złożone na obowiązujących w danym okresie wzorach.

¹⁷ Tj. zgodnie z par. 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 04.05.2022 r. ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1020 ze zm., Dz. U. 2023 r. poz. 1381).

¹⁸ Obywatele Ukrainy, którym przedłużono okres wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni ukończyli 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni)/ posiadali orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym.

¹⁹ Zbiorcze wnioski UM przekazane do LUW z dn.: 04.01.2023 r., 31.01.2023 r., 24.02.2023 r., 03.04.2023 r., 26.04.2023 r., 25.05.2023 r., 07.06.2023 r., 25.07.2023 r.

- ustalono, że środki na świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, UM przekazał na rachunki bankowe wnioskodawców w możliwie najkrótszym terminie, bez zbędnej zwłoki, tj. od 1 do 5 dni roboczych, od momentu otrzymania środków z LUW/wprowadzenia środków do budżetu UM;

- we wszystkich wnioskach objętych kontrolą, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy nadanego nr PESEL, informacje określone w art. 13a Ustawy zostały przez UM wprowadzone do systemu teleinformatycznego,

Zespół kontrolny zweryfikował zgodność danych wprowadzonych do systemu teleinformatycznego z informacjami źródłowymi zawartymi we wnioskach o wypłatę świadczenia na mocy art. 13 Ustawy²⁰. Potwierdzono prawidłowość działań UM w przedmiotowym zakresie. Dane wprowadzone do systemu teleinformatycznego były spójne z informacjami źródłowymi zawartymi w poszczególnych wnioskach,

- skontrolowane wnioski zostały złożone do UM terminowo, w jednym wniosku w przypadku 4 obywateli Ukrainy, z uwagi na złożenie wniosku z uchybieniem wymaganego terminu, UM pozostawił wniosek bez rozpatrzenia, co pozostaje w zgodzie z wymaganymi w tym zakresie przepisami prawa,

- w 18 przypadkach UM, zgodnie z par. 3 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego (...), zweryfikował warunki zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, poprzez przeprowadzenie przez upoważnionych przez Burmistrza Żar pracowników UM kontroli w danym obiekcie, co potwierdzają udostępnione do kontroli protokoły.

3. WERYFIKACJA DANYCH NR PESEL UJĘTYCH W SYSTEMIE TELEINFORMATYCZNYM Z DOKUMENTACJĄ ŹRÓDŁOWĄ.

Wypłata świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy została zlecona gminom – jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Świadczenie jest przyznawane na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, za okres faktycznego zapewnienia, na własny koszt, zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Gmina może uzależnić przyznanie lub wypłatę świadczenia od weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia. Weryfikacji takiej dokonują upoważnieni pracownicy jednostki organizacyjnej gminy lub gminnej osoby prawnej. Świadczenie nie przysługuje, jeżeli warunki zakwaterowania i wyżywienia zagrażają życiu lub zdrowiu ludzi lub gdy we wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, podano nieprawdę.

Na podstawie wybranej przez LUW próbie wniosków, dokonano weryfikacji wypłaconego przez UM w Żarach świadczenia z art. 13 ustawy, w oparciu o dane wprowadzone do systemu teleinformatycznego oraz zestawienia imienne wraz z nr PESEL, dotyczące zakwaterowanych obywateli Ukrainy w zbiorowym miejscu zakwaterowania, przekazanym przez:

1. ██████████ ██████████ z siedzibą przy ul. ██████████, 65-021 Zielona Góra, w lokalizacji obiekt noclegowy przy ul. ██████████ 20, 68-200 Żary.

²⁰ Sprawdzono na próbie 13 wniosków włączonych do kontroli.

Na podstawie dokonanej analizy kontrolujący nie stwierdzili przypadków wypłacenia przez UM świadczenia z art. 13 ustawy, za osoby, których koszty zakwaterowania i wyżywienia opłacał LUW na podstawie umów zawartych z ww. podmiotem.

IV. WNIOSKI

Oceny skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenie: przyjmowanie wniosków o wypłatę świadczenia, o którym mowa w art. 13 ustawy na nieobowiązujących wzorach (szczegóły omówiono na str. 4 niniejszego dokumentu).

V. ZALECENIE POKONTROLNE

Przyjmowanie do rozliczenia wniosków wyłącznie na aktualnych drukach, umożliwiających rzetelną weryfikację informacji w nich zawartych.

Jednocześnie informuję, że Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli²¹.

WOJEWODA LUBUSKI
Władysław Dajczak

²¹ art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).